

Sommeren har for alvor fått vår oppmerksomhet, og de færreste av oss tenker på studier i disse dager. For utdanningsinstitusjonene er situasjonen helt annerledes: I disse dager er de diakonale utdanningsinstitusjonene i full gang med å forberede seg til studiestart, høsten-98.

KONKURRANSE ELI - kun en av delene, e ll

AV NILS-TORE MOSVOLD

Når det gjelder å kvalitetssikre diakonutdannelsen, er det to spørsmål som dukker opp i forbindelse med de nye kvalifikasjonskravene. Det ene går på det rent innholdsmessige i den praktisk-diakonale enheten som nå skal utgjøre en selvstendig årse enhet. Det andre går på studieprogresjonen, og hvilken rekkefølge de ulike elementene skal ha for å få den mest hensiktsmessige og faglig forsvarlige utdannelsen. Her er ikke retningslinjene klare nok.

FRA 4- TIL 5-ÅRIG UTDANNELSE

Kirkemøte vedtok i Tjenesteordning for diakoner at diakonutdannelsen fra høsten-98 skal gå fra å være 4- til 5-årig. Den 3-årige yrkesfaglige utdannelsen vil forbli uforandret, men det som før representerte det fjerde studieåret skal nå utgjøre to årseenheter. Dette vil vise seg gjennom at kristendom og praktisk-diakonal

utdanning, som før var inkorporert i hverandre, nå splittes opp til to selvstendige årseenheter.

Bakgrunnen for de nye kvalifikasjonskravene var både å klargjøre kravene for tilsetting, og å kvalitetssikre tjenesten slik at menighetens liv i neste omgang kunne styrkes.

ET RENT PRAKTISK- DIAKONALT ELEMENT

Nytt av året er at vi fra høsten av har tre utdanningsinstitusjoner som alle kan tilby praktisk-diakonal utdanning. Splittelsen av Norsk Diakonihøyskole førte til at de tidligere samarbeidspartnerne, Lovisenberg og Menighetssøsterhjemmet, nå har opprettet hvert sitt utdanningstilbud. Begge institusjonene har søkt om godkjenning for utdanningen og de respektive fagplaner. Under den gamle fireårige utdanningsmodellen inneholdt fjerdeåret på Norsk Diakonihøyskole 4 vt. kristendomskunnskap og 16 vt. praktisk-diakonal innføring og fordypning. Både Lovisenberg og Menighetssøsterhjemmet har erstattet de 4 vekttallene kristendomskunnskap med fordypning av det praktisk-diakonale for å tilpasse seg de nye kravene til

diakonutdanning. Begge har sine søknader inne til behandling i departementet. Når saksbehandlingen er ferdig og en godkjenning sannsynligvis ligger på bordet, gjenstår det bare å få klarsignal fra Kirkerådet om at faget tilfredsstiller de kvalifikasjonskrav som Kirkemøtet vedtok i 1996. Både avdelingsleder ved Menighetssøsterhjemmet Runo Lilleåsen og rektor ved avdeling for diakoni ved Lovisenberg Marianne U. Øverland, sier de vil bli overrasket dersom innholdet i de nye fagplanene ikke fører til fullverdig diakonkompetanse ved kirkelige ansettelser.

Diakonhjemmets høskolesenter har allerede fått sin godkjenning av de nye fagplanene, og er per i dag eneste utdanningsinstitusjon som kan tilby utdanning som fyller kravene til alle fem årene.

En fjerde utdanningsinstitusjon, Kirkelig Utdanningscenter i Nord, vil med tiden kunne tilby lignende utdanning, men studierektor Kjell Y. Riise kan fortelle at de vil vente til høsten 1999 før tilbudet om praktisk-diakonal utdanning blir en realitet. Tiden fram til da vil brukes

LER SAMARBEID?

Iler kan det forenes?

til å utarbeide fagplaner og rekruttere studenter til den nordligste landsdelen vår. Studieåret 1998-99 vil i tillegg brukes til etterutdannings- og kursvirksomhet.

NATURLIG STUDIEPROGRESJON

I de nye kvalifikasjonskravene står det i §3,1,a,b,c en opprømsing av de tre ulike elementene i en diakonutdannelse.

Rekkefølgen gir inntrykk av en naturlig studieprogresjon der den 3-årige yrkesfaglige utdannelsen danner basisen. Videre forstås kristendoms-kunnskap, tilsvarende minst grunnfag, som ett av opptakskravene til det praktisk-diakonale året. Denne progresjonen er ikke fremstilt som et krav fra Kirkerådet, men en ønskelig fremdrift. Det overlates dermed til den enkelte utdanningsinstitusjon om å avgjøre hvorvidt kristendoms-kunnskap grunnfag skal være et opptakskrav til den diakonifaglige delen eller ikke.

ENIGHET

Representanter fra alle de tre utdanningsinstitusjonene Diakonos har vært i kontakt med, kan fortelle at det mest optimale ville vært om kristendoms-kunnskap var unnagjort før den

praktisk-diakonale delen. Likevel viser opptaket til neste studieår at rundt halvparten av studentene ikke oppfyller dette ønsket. Det er tydelig at å fylle opp studieplassene settes høyere enn kvalitetssikringen av diakonembetet. Dette blir svakheten av å ha tre relativt små utdanningsinstitusjoner kjempende om det samme begrensede søkermarkedet.

MOT STRØMMEN

Hvis man ser på hvordan utdanningsinstitusjoner generelt organiserer seg i dag, er det en bred oppfatning om at den faglige kvaliteten best blir ivaretatt under større og sammen-slåtte enheter. Man kan jo spørre seg om hensynet til egen eksistens går foran diakoni som fag, når de diakonale utdanningsinstitusjoner utvikler seg mot strømmen.

KONKURRANSE OG SAMARBEID

Det er ingen tvil om at den enkelte utdanningsinstitusjons særpreg kan være med på å dyrke et konstruktivt mangfold, men det må være enighet rundt oppbyggingen av studiet. Førstekonsulent i Kirkerådet Tone Thorp sier at "ukvalifiserte" søkere

kan være en fare for det faglige nivået. I arbeidet med å godkjenne utdanning i henhold til kvalifikasjonskravene har Kirkerådet en ordning hvor det er mulig å søke om å få annen utdanning ekvivalent. Dette kan gjelde studenter fra andre land med annen relevant utdanningsbakgrunn, og studenter med kristendoms-kunnskap fra f.eks. bibel-skoler. – Det er ønskelig å få nedfelt rekkefølgen av de ulike utdanningsselementene som er nevnt i §3 som hvordan det skal være, sier Tone Thorp.

Når det er et unisont ønske fra utdanningsinstitusjonene om denne studieprogresjonen, samtidig som Kirkerådet ser på det som den mest optimale løsningen, kan det vel ikke være lenge før dette blir nedfelt. Med et slikt vedtak vil det trolig fremdeles være åpning for studenter under kategorien "særskilte vilkår", men uten mulighet for å fylle opp med et ubegrenset antall kun for å fylle opp. Utdanningsinstitusjonene bør vinne søkere på bakgrunn av sitt særpreg, ikke på bekostning av kvaliteten. ●